

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Felében felévre 6 K, negyedévre 3 K —
Vidéken 9 K 4 K 50¢

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főút, 41. Gyarmathy-palota, földszint
az udvarban.

Hajdumegye tiltakozása. Viharos közgyűlés.

Tiltakozás az erőszak ellen.

Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága, a történelmi tradíciókhoz híven, impozáns módon adott kifejezést tiltakozásának a képviselőházban elkövetett alkotmánytiprások ellen és állott az alkotmányvédő törvényhatóságok soraiba.

Mint a „Debreceni Ujság“ előre jelezte, az állandó választmány se hideg, se meleg-javaslatát, mely burkoltan elítéli az obstrukciót is, elvetették és csupán az utolsó pontját fogadták el, hogy irjanak föl újra az általános, titkos választójog megalkotása érdekében, mert csupán az lehet az egyetlen kivezető út a zürzavarból.

Az ellenzék fényes győzelmet aratott a közgyűlésen, ami nem is csoda, mert hiszen óriási többségben van, azonban a győzelem nagyságát az elenyésző kisebbségben levő munkapárt kihívó magatartása fokozta, amennyiben egyenesen provokálták az elkeseredett 48-asokat.

Az általános elkeseredést legjobban jellemzi az a vihar, mely akkor tört ki, mikor U. Szabó Lajos, volt munkapárti képviselőjelölt néhány társával éltetni kezdte gróf Tisza Istvánt. A lobogó szenvedély egyszerre urrá lett a kedélyeken és olyan viharos „Abcug!“, „Le vele!“ kiáltások nyomták el az éljenzést, hogy percekig zugott bele a terem. A legnagyobb viharban pedig valóságos menyörgésként csapott bele az éles, fenyegető kiáltás: „Éljen a köztársaság!“

Pár pillanatig meghökkent a vad lármban kavargó terem, de utána dörgő éljenzés zugott fel és hatalmas viszhangja betöltötte az egész termet és a teremből kizugott a folyosóra is. Tisza hívei egyszerre elhallgattak.

De a munkapárt még tovább ment, mikor dr. U. Szabó Lajos 20 tag által aláírt ellenindítványt nyújtott be, melyben helyeslik az erőszakot és

ugy Tisza Istvánt, mint a Lukács kormányt biztosítják változatlan bizalmukról. Ez már nem is keltett felháborodást, hanem közderültséget. Viharzott a kacagástól a terem minden zuga.

Oly hosszura nyult a vita, hogy a megyebizottsági tagok közül igen sokan nem is váriák ki a szavazást, hanem eltávoztak, hogy a déli vonatokkal hazautazhassanak — ebédelni. A munkapárt azonban vitézül kitartott és így 23 szavazatot kapott mégis a bizalmi indítvány, míg 109 szavazattal, tehát 78 szótöbbséggel a Veszprémy István indítványát fogadta el a megyegyűlés.

Megyegyűlés előtt.

Reggel 8 órakor az Angol királyné külön termében tartottak értekezletet a vármegyei függetlenségi és 48-as párthoz tartozó bizottsági tagok, Veszprémy István országgyűlési képviselő elnöklete alatt. Az értekezlet kimondotta, hogy nem fogadja el az állandó választmány limonádézú javaslatát, hanem a Veszprémy István eredeti indítványát, annak utolsó pontja kivételével, melyben az alkotmánytiprással, a kisebbség ellen alkalmazott erőszakkal alkotott törvények végrehajtásától eltiltják a tisztkart. Hogy milyen jó hatással volt ez magára a tisztkarra, mutatja az a körülmény is, hogy egyetlen kivétellel az egész tisztkar az ellenzéki indítványt szavazta meg.

Felvonulás a közgyűlésre.

Már 9 óra mult, mikor a 48-as párti bizottsági tagok testületileg vonultak fel a városházára, ahol a megyegyűlést tartották. A terem zsutolásig megtelt piros-pozsgás arcu hajdukkal, akik közt csak itt-ott mutatkozott néhány szalonkabátos alak.

— Ez is mungó — mondogatták a vastag nyaku hajduk és ujjal mutogattak rájuk.

— Sok az idegen képü — jegyeztették meg másokra, akik csak olyankor szoktak megjelenni a megyegyűléseken, mikor a kormánynak szokás bizalmat szerezni.

Zsufolásig megtelt a terem és mire az elnöki csengetyű megszólalt, a folyosóról is betódultak a bizottsági tagok, de már igen sokan nem kaptak helyet.

Gyorsan pergett le a tárgysorozat, melynek legutolsó pontja volt az önálló indítvány és az állandó választmánynak arra tett határozati javaslata.

Az indítvány.

Davidházy Sándor tb. főjegyző olvasta fel Veszprémy István indítványát és az állandó választmány határozati javaslatát.

Az állandó választmány se hideg, se

meleg határozati javaslatában elítéli ugyan a parlamenti csinyt, megbélyegzi a „mindkét részről“ alkalmazott erőszakot, tiltakozik ellene és javasolja, hogy irjanak fel a képviselőházhoz a reparáció és az általános, titkos és egyenlő választójog érdekében.

Az állandó választmány javaslata ellen elsőnek Veszprémy István, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, a nádudvari kerület országgyűlési képviselője szólalt fel, aki írásban is beadta önálló indítványát, mely így szól:

„Hajdúvármegye törvényhatósága a leg-súlyosabb aggodalmat táplálja a magyar országgyűlés képviselőházában f. év június 4-én s az ezt követő napokon történt törvénytiprás és alkotmányrombolás felett, elítéli Tisza István gróf erőszakos és hazafiatlan eljárását az ezen eljárással magát azonosító kormány ellen a legnagyobb fokú bizalmatlansággal viseltetik; óhajtja és kéri, hogy a törvényerejű szabályok uralma a parlamentben hovaelőbb helyreállítsák és kijelentik, már most, hogy a törvénytelenül parlamenti csiny alkalmazásával hozott törvényeket alkotmányos uton hozott törvényeknek elismerni nem fogja.“

Abcug Tisza!

Éljen a köztársaság!

Mikor Tisza nevet említette az indítványozó, dr. U. Szabó Lajos hajduböszörményi ügyvéd öblös hangon közbekiajtotta:

— Éljen gróf Tisza István!

Oly viharos abcug tört ki erre, hogy percekig egyebet se lehetett hallani. Mikor a zaj csillapodott, a Tisza István hívei megismételték a kiáltást.

— Éljen a köztársaság! — kiáltotta stentori hangon Dobó Sándor hajduböszörményi ref. tanító és oly viharos viszhangja támadt a közbeszólásnak, hogy a Tisza hívei nyomban elhallgattak.

Percekig tartott, míg Veszprémy István folytathatta beszédét. Mikor az indítványát hevenyészve papírra vetette, annyira felháborította Tisza István durva támadása és alkotmánytiprása, hogy a törvénytelen uton alkotott törvények végrehajtásától is elakarta tiltani a tisztkart, azonban most indítványának ezt a részét visszavonja, mert nem akarja kitenni a tisztkart a kormány üldözésének, azonban javasolja, hogy a megyegyűlés ne ösmerje el a parlamenti csiny alkalmazásával hozott törvényeket alkotmányos erejűnek.

— Az ellenzék és ő is vállalja az alkotmány védelmét, amíg lehet. De ha nem sikerül, álljon elő a nemzet és vegye át alkotmányos védelmét. Politikai álláspontja indokolja, hogy nem fogadhatja el az állandó választmány javaslatát, melyről elismeri, hogy szép munka, avatott toll készítménye, de a szép szavak közt eltompul a lényeg. Olyan az, mint az ácsok keresztcsákánya: hosszába is, keresztbe is vág.

Kérem önt

tekintse meg nálam, vásárlási kényszer nélkül naponta érkező **szebnél-szebb Raglanok, öltönyök és gyermek ruhákat**, meggyőződik arról, hogy ¹²⁴²mily csodás szépek és az árak mégis **olcsóbbak** mint bárhol.

Gerő Ernő Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiu-, és gyermekruha áruház **Piac-utca 41.**

— Amilyen a vármegye — szolt közbe Lengyel Imre.

— Ugy tesz az állandó választmány, mint a lány, akinek egyszerre két kerője akad, egyiket se szereti, de egyiket sem akarja megsérteni. Az állandó választmány javaslata nem nyílt, nem egyenes, nem őszinte és nem férfias. Az obstrukciót maga is utolsó fegyvernek tartja, de az erőszak kétszeresen elítélendő, mert akkor már nem volt obstrukció, hanem beszédes vita folyt, az ellenzéki pártok közös alapon tárgyaltak a miniszterelnökkel és az erőszak éppen a békés megegyezés létrejöttét akadályozta meg. A kormány ultimátummal és erőszakkal felelt. Az obstrukció nem volt törvénytelen erőszak, mert a munkapárt is előmerte, hogy a házszabályok alapján folyt. A többségi akaratot emlegetik, de arról hallgatnak, hogyan jött létre a többség. A legutólatosabb és legfertelmesebb választás utján.

— Négy és fél milliót loptak az állam kasszájából!

— *Böszörménybe is 60.000 korona jutott!* — kiáltanak közbe.

— Nem a nemzet többsége a parlamenti többség, tehát nem képviseli a nemzeti akaratot. A rezolúciót a Ház óriási többsége elfogadta, de Bécs egyetlen intésére cserben hagyta a munkapárt s saját alkotását, mint a gyermek a játékszerét, ha kiűtötték a kezéből. (Helyeslés.) Az a támadás, melyet Tisza István és Lukács László (Viharos abcug) intéztek az alkotmány ellen, rongyokká tépte azt. Ezzel a tettel megszünt a jogrend, meggyalázott a parlament, az ellenzék és szétépetett az alkotmány utolsó foszlánya is. Bizik Bocskay hajduinak szabadságszeretében. Egyhangú elfogadásra ajánlja indítványát. (Viharos éljenzés.)

Az ellenindítvány.

U. Szabó Lajos dr. (Hajduböszörmény) állott fel ezután szólásra, de percekig nem tudott szóhoz jutni, oly viharosan abcugolták. Hiába csezengetett az elnök, csendet nem tudott teremteni. A szónok összefont karokkal rendületlenül várt.

— *Halljuk a böszörményi fióktiszapistát* — kiáltotta közbe valaki és a támadt, általános derűtség megteremtette a csendet.

— *Ha olyan koncoiliáns volna Veszprém indítványa, mint a beszéde volt, nem szólalt volna fel. Helyesli, hogy a tisztviselők ellenállását elejtette. Nem csodálja Hajdumegye állásfoglalását, hiszen ellenzéki. De azért kifejtje a maga álláspontját is. (Nevetés.) Mi a parlamentárizmus alapelve? (Közbeszólás: A tiszta választás!) A többségi elv. A többség felelős azért, amit tesz. (Közbeszólás: Igen, a becsületes többség.) A többségnek megvannak a természetes jogai. Vavrik mondta: a jogot úgy kíséri a hatalom, mint az árnyék. Csathó pedig azt mondta: az erőszakot erőszakkal kell leverni. Erőszak volt az obstrukció, első foku erőszak, levverte a másodfoku erőszak. Erre jöhet a nagyobb erőszak! a forradalom!*

— *Eljen a köztársaság!* — zugják több oldalról is.

— *Meg kell csinálni* — gonyolódnak a szónok körül testőrség gyanánt ülő munkapártiak.

— Törvény és alkotmányról nem lehet szó, mert a házszabály se nem törvény, se nem alkotmány.

— Persze, hogy nem: játék a Tisza Pista kezében.

— Tisza még ma se törvényes Házelnök, mert Návay lemondása máig sincs elfogadva.

— Kelemen Samu Justh-parti képviselő elítélte az obstrukciót, Kmetty Károly volt 48-as képviselő pedig közjogi munkájában írja, hogy az elnöknek jogában van igénybe venni a karhatalmat a renitenskedő képviselőkkel szemben.

— *De mit csináljunk az elnök ellen, ha államcsinyt követ el?* — szolt közbe Veszprémi István.

— *Merényletet*, — felel rá Csiba Elek hajdunánási gőzmalomtulajdonos.

Végül dr. U. Szabó Lajos indítványozza, hogy úgy Tiszának, mint a kormánynak szavazzanak bizalmat. (Gulyos nevetés, közbeszólások: Hát még mit nem? No majd szavazunk!) Indítványát írásban is beadja és arra névszerűt szavazást kér.

— *Ez az okos beszéd. Legalább meglátjuk, hogy hány mungó van Hajdumegyében!*

48. és 49.

Lengyel Imre (Hajduszentpéter) nem fogadja el az állandó választmány javaslatát, csakhogy meghallgassák. (Derűtség.) Az ellenvéleményt túrni kell a kultúrembernek. Ne sértegezzük egymást. Ne tanuljunk a parlamenttől. Gyalázatos dolog a politika. Az egyik párt védi, a másik támadja az alkotmányt, melyről ő maga is tart valamit.

Egyszer a török kereskedő összeveszett a hitetlen kereskedővel és mikor Mohamedre hivatkozott, a hitetlen odavágta neki: Füttyölök Mohamedre. A török nyomban vitte a hiteltlen a bíró elé, ott azonban a hitetlen tagadt, mire a bíró elutasította. Mikor kimentek, a hitetlen megint odaságtta a töröknek: füttyölök Mohamedre. Erre az megint a bíró elé vitte, de az újra tagadt és a bíró urja elbocsájtotta. Odakünn a hiteltlen megint odaságtta a töröknek, mire az harmadszor is visszavitte a bíró elé, aki dühbejött és mindkettőt kidobatta. Mikor a hitetlen feltápázkodott, odasugta a töröknek újra: füttyölök Mohamedre. Erre a török azt felelte: — én is! A csonka alkotmánnyal és ezzel a parlamenttel így vagyok én is: füttyölök rá. (Derűtség.) Csak az általános, titkos választójog segíthet a bajon. Szívesen elengedi az állandó választmány javaslatát, de annak utolsó pontját, hogy irjanak fel az általános, titkos választójog érdekében, elfogadásra ajánlja. Engedek a 48-ból.

— Nem engedünk mi, inkább 49-re toldjuk — vágott közbe Dobó Sándor.

— Az való igaz, hogy a munkapárt nem képviseli a nemzet többségét, sőt még a most választók többségét sem, mert két év előtt a választásokon 807.000 szavazatból csak 340.000 jutott a munkapárti jelöltre. Elítéli a lövöldözést. Revolvert rántani a parlamentben, elítélendő.

— Bomba kellett volna! — szolt közbe valaki.

— Ami a reparálást illeti, annak csak két módja van: vagy forradalommal, amiben nem bízik, mert maga se viszi 60 éves börtén a vásárra, vagy jön az abszolútizmus. Pótlásul nyújtja be Veszprém indítványához, hogy irjanak fel az általános, titkos választójog érdekében. A nagy Kossuth mondta, nem a Lipótrendes, hogy a jót még az ördögtől is el kell fogadni.

Simon Károly (Hajdubárház) szerint a parlamenti többség létrejötte bűnös módon történt, tehát erkölcsi alapja nincs. Az obstrukció jogos erőszak, mert a házszabályok képezik alapját, de az, amit Tisza csinált, jogtalan erőszak. A házszabály törvényerejű, oszlopa az alkotmánynak. Csodálja U. Szabó Lajos felfogását, pedig ő jogászember.

Személyes kérdésben szólalt még fel dr. U. Szabó Lajos. A perdöntő a nemzet lesz e kérdésben.

— Lopott pénzzel megint meghamisítják! — kiáltja közbe Dobó Sándor.

— Nem vitatkozik, ő tiszteli a többségi akaratot e teremben is és se sippal, se trombitával meg nem akadályozza.

Zárszó és szavazás.

Zárszó címén Veszprémi István szólalt fel utoljára. Kovács Gyula merényletét nem szabad idehozni. Ez az ő magánügye. Sze-

gy magaról megfellebbezett ember tette ezt. Az ellenzék nem azonosította magát vele. Az Ertsey Péter dolgához sincs köze a munkapártiak. Szomorú, hogy megtörtént. Elfogadja Lengyel Imre pótindítványát, mely az övét kiegészíti.

Az elnök elrendelte a névszerűt szavazást. *Az állandó választmány javaslatát 106 szóval 23 ellen elfogadták.* Szavazás közben az alispant, Somossy Béla böszörményi polgármestert és több tisztviselőt megjeleneztek. A szavazás eredményének kihirdetésénél már csak az ellenzék volt jelen és néhány tüzes ellenzéki a közgyűlés bekezdése után is még egyszer étette a — köztársaságot.

Az ellenzék fényes győzelme nagy örömet keltett megyszerte.

Vége az üléseknek. Tisza kellemes üdülést kíván!

Zuhogó záporban vonult fel az ország-ház őrsége. A felhők díjtalan fürdője jól esett a hadfiaknak, akik a kabátjukat is kigombolták, hogy „beljebb is jusson valami.” Konstatálni kell, hogy a hadsereg nem szívesen látja az országgyűlés elnapolását. „Szívesen érintkeznék urakkal — mondotta egy hadfi. — Nekik is jól esik, nekünk is, meg a Zsuzsinak is otthon. Zsuzsi maga is azt írta, hogy kiméletesen bánjak a nagy urakkal, mert nem lehet tudni, hogy a protekciójukra mikor lesz szükség”. Az őrséget arra a hirre, hogy az ellenzékiek nagyobb számmal készülnek a parlamentbe, megerősítették s kidiszították magasrangú tisztekkel.

Az Ország-ház-kavéházban féltíz órákor gyülekeztek a képviselők. Apponyi és Justh már nem vehettek részt a tiltakozásban, mert elutaztak. A politikai helyzet megvitatása után felkerekedtek s Károlyi Mihály gróf, Molnár János kanonok és Deesy Zoltán vezetése alatt közeledtek a kordonhoz.

Kovácsy Kálmán jelentkezett elsőnek Gersich felügyelő előtt. Igazolta, hogy ő nincs kitiltva s a kordon utat nyitott neki. Most Molnár kanonok képviselő és Preszl Elemér jelentkeztek. Ők sincsenek tilalom alatt, de nekik már a bevonulást nem engedte meg a felügyelő.

— Menjenek másfelé, mondotta a rendőrfelügyelő. Nekem nincs időm, hogy a névlajstromot átvizsgáljam.

Izgatott szóváltás keletkezett. Szitkok fürgetege zúdult az erőszakra, Tiszára és a kormányra. Károlyi Mihály intésére valamennyien hátat fordítottak s a tüntetők éljéne és kísérete mellett elindultak a néppárti körhelyiségbe.

Csaknem teljes számmal jelentek meg a munkapárti képviselők. Tisza és Lukács köré állva beszélnek, a parlament előtt történt eseményekről.

— Az utolsó pótlás ez — jegyezte meg Tisza gróf. — Ősszel életbe lép az új egyszakaszos és semmi szükség nem lesz katonai kiendeltségre.

Nem valami tulságos lelkesedéssel fogadták ezt a nyilatkozatot. Voltak néhányan, akik elsiklottak Tisza és Lukács mellől.

Tisza gróf később Lukács Lászlóval vonult el tanácskozásra, majd Beöthy és Jankovich alelnökökkel értekezett hosszabb ideig.

Tisza István gróf fél 11 órákor nyitja meg az ülést. Jelenti, hogy Cserny Károly maga ellen összeférhetlenségi bejelentést tett. Bemutatja a főrendiház átiratát az elfogadott javaslatokról.

Lukács László miniszterelnök: Van

Megérkeztek a legfinomabb angol Moskovits Fózsef
divat szövetek uriszabó divattermében Piac-u. 26.
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át

szerencsém egy legfelsőbb királyi kéziratot bemutatni, kérem felolvasatni.

Vermes Zoltán jegyző olvassa, mely szerint a Ház üléseit a királyi kézirat 1912. szept. 12-ig elnapolja.

A Ház tudomásul veszi.

Elnök: Javasolja, hogy a legközelebbi ülés szeptember 17-én legyen, melynek napirendjére a további intézkedések tűzessék ki.

A Ház ehhez hozzájárul.

Elnök: Felhatalmazást kér augusztus 18-án, a király születésnapján a felség üdvözlésére (taps, éljenzés) és az esetleges választások elrendelésére.

Szünet után.

A Ház hitelesíti a jegyzőkönyvet.

Tisza István gróf elnök: T. Ház! Ezzel a mai ülés teendői is be lévén fejezve, a t. Ház hosszú, fárasztó és eredménytelen ülés után nyári pihenésre térhet. Hosszu volt ez az ülésezés, talán a leghosszabb, amelyet a magyar parlament története felmutathat, mert hiszen tulajdonképpen 2 év óta nem volt pihenője a Háznak. Eseménydus két irányban. Egyfelől azért, mert talán egyszer sem öltött az utóbbi évtizedek magyar parlamenti történetében s fájdalom, krónikussá vált betegség, a parlament munkáját megakasztó obstrukció, olyan nagy mérveket, mint ezen ülésszak alatt, másfelől azért is, mert az obstrukciónak szertelensége megteremtette orvosságát, hogy a parlament munkaképességét biztosítsa. És ma mindenki felemelt érzéssel mehet nyári pihenőre, csak nem dolgozott hiába, mert szolgálatokat tett a nemzetnek.

Csak természetes, hogy e küzdelmek szenvedélyeket váltottak ki és még ma magasra csúsznak a hullámok. De bizunk a magyar nemzet bölcs belátásában, hazafias kötelességében, hogyha majd a nyugalom befog állani a megfontolás és a szenvedélyek hangján felül fog emelkedni a hazafias kötelesség-érzet. T. Ház, azok az eredmények, amelyek a nehéz küzdelmek által elérték, nem egyeseké, nem pártoké, hanem az egész nemzeté. A nemzet részére kell azokat biztosítani és azokat veszélyeztetni, újból kockára tenni többé nem szabad.

Ezeket a köröketek belülről, ezekig a határokig mindenkinek pártkülömbőség nélkül is el kell menni, hogy megtalálja a további nyugodt, békés parlamenti működést.

Azon reménynek kifejezésével zárom szavaimat, hogyha ősszel visszajövünk, hogy kipihelve, a lefolyt eseményeket végig gondoljuk, felvegyük az újabb parlamenti működés fonálát, akkor a közélet összes tényezői meg fogják találni a sikeres parlamenti működés minden feltételét, amelyre a nemzetnek égető szüksége van.

Abban a reményben, hogy a nyári pihenés ezt a korszakot fogja előidézni kívánok a T. Háznak derült pihenést és jó egészséget.

Ezzel az ülés véget ért.

A bécsi londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki

Járay arc-krém
szappant
és poudert

mint
legjobb arc-ápoló szer, melynek használatától
minden szepő és májfolt 3 nap alatt eltűnik.
Ára 1-1 korona. Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszerész-ábra
Kossuth-utca 8 szám.
(A színház mellett). 7-

Egyház és iskola.

Az első lelkészsképesítő vizsga. Dr. **Baltazár Dezső** püspök körlevelében tudatta az esperesekkel, hogy az első lelkészsképesítő vizsgálatok idejét szeptember 10 és következő napjaira tűzte ki. A vizsgálaton résztvevőknek szeptember 9-ikén kell személyesen jelentkezniük.

Beiratkozás az állami reáliskolába. Az állami reáliskolába július 1-5. napján lehet előre beiratkozni. Az előleges beiratkozás különösen az alsóbb és főképp az I. osztályu tanulóknak ajánlatos, mert az I-IV. osztályokban könnyen betelhetik a törvényes létszám. A beíráshoz anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány és 15-70 korona felvételi díj szükséges.

Sortüz a diákokra.

Megostromolt érettségi biztos.

Bukott diákok boszuja.

Az érettségi vizsgálatokra kiküldött kormánybiztos szigorúsága — mint egy távirat jelenti — szokatlan diákzúldást okozott az éjszaka Szarvason. Az elkeseredett diákok macskazenét rendeztek a kormánybiztosnak, majd valóságos ostromot intéztek a ház ellen, amelyben lakott és a rendőrség revolverekkel volt kénytelen küzdeni a diákság ellen, akik közül négyet letartóztatott a rendőrség.

Tegnap értek véget az érettségi vizsgák Szarvason, ahol Hornyánszky Gyula budapesti igazgató volt a kormány kiküldöttje. A kormánybiztos a vizsgálatokon rendkívül szigorúan járt el és ennek az volt a következménye, hogy a szarvasi diákoknak az idén több, mint huszonöt százaléka elbukott az érettségén.

Tegnap délután hirdették ki ezt a szomorú eredményt a diákok előtt. Nemesak maguk a diákok, hanem a szülők is megbotránkoztak az eredmény fölött és a város uri körében is kikelték a vizsgálatbiztos szigorúsága ellen. Ez volt az oka, hogy a diákok elhatározták, hogy a kormánybiztosnak éjjel macskazenét adnak.

Éjfél tájban gyülekeztek a diákok Vitsendorfer tanár háza előtt, akinél Hornyánszky Gyula szállva volt. Eleinte csak füttyöltek, sipoltak és doboltak, de következtek a kövek is és a háznak összes ablakai egy pillanat alatt be voltak zúzva.

A diákok most már a kaput s a kerítést döngözték, hogy behatoljanak a házba, amikor — egy órai tombolásuk után — megérkezett a rendőrség. A diákok a rendőröknek is nekítámadtak, mire ezek kétszer a diákok közé löttek. Szerencsére azonban senkit sem találtak.

Hosszu küzdelem után sikerült csak a rendőröknek a haborgó diákokat szétzavarni, miközben négy diákot azonnal letartóztatott a rendőrség.

Ma reggel az összes vidéki diákoknak el kellett hagyni Szarvasot s a bizonyítványukat postán küldik utánuk. Az igazgató betiltotta a mára tervezett érettségi bankettet és kijelentette, hogy ha mégis megtartanák, karhatalommal megakadályozza.

Az igazgató különben az eseményekről távirati jelentést küldött a közoktatási miniszternek.

Mindenféle nyomtatványt olson és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Vármegye.

Rendkívüli megyegyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt fél 10 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését **Domahidy Elemér** főispán elnöklése alatt. A tárgysorozaton szereplő ügyeket az állandó választmány javaslatai alapján intézték el és csupán **Nagy Mátyás** püspökladányi gazda választása ellen beadott felebbezést utasították el **Veszprémy István** indítványára, bár az állandó választmány a választás megsemmisítését javasolta. A honvédhadapródiskolánál megüresedett alapítványi első helyen **Kiss Istvánt**, második helyen **Nemes Ádámot** jelölték: az alispánnak 30 napi szabadságot adtak: **Horváth Károly** levéltári segédet nyugdíjazták; dr. **Bélteky Lajos** szoboszlói és dr. **Löfler Mór** tiszacsegei orvosok oklevelét kihirdették: **Hajduszovát** községnek bérház építésre és 30000 korona kölcsön felvételére vonatkozó határozatát jóváhagyták, ugyszintén 39 munkásház építésére szükséges telkek eladásáról szóló határozatát is.

Pénzhamisítók Hajduhadházon.

Rovott multu egyének manipulációja.

Két hajduhadházi egyént kísérték be tegnap a csendőrök a debreceni kir. ügyészséghez. Mindkettő rovott multu alak, akiket most pénzhamisítás-gyanúja terhel.

Papp Imre 38 éves földműves az egyik, **Várad József** 54 éves, szintén földművelő a másik.

Házkutatást tartottak náluk, amely alkalommal szódavizesüvegfejeket, cink- és ónlemezeket, továbbá más pénzhamisításhoz alkalmas anyagokat találtak náluk. Minden jel arra vall, hogy foglalkoztak is pénzgyártással és pedig valószínűleg 5 koronásokat és egy koronásokat próbáltak előállítani.

Megállapították azt is, hogy összeköttetésben állottak egy ismert pénzhamisítóval, **Kazinczi Györggyel**. Az elfogottak közül az egyik együtt ült még 1898-ban a fogházban **Kazinczi Györggyel** s ekkor beszélgettek arról, hogy jó volna egy hamispénzgyártó műhelyt felállítani. **Harangi** vállalkozott arra, hogy beszerzi a megfelelő gépet. Kiszabadulása után eleget is tett az ígérétenek, természetesen, hogy nem ingyen. Nyiregyházaán találkozott a végből **Papp Imre** és **Várad József**tal, aki 700 koronáért szózott a nyakukba egy állítólagos pénzgyártó masinát. Ez azonban aligha szuperálhatott s tökéletesítésre szorult a gép. Ez persze megint pénzbe kerülhetett s hogy ezután tényleg lehetett-e azzal hamis pénzt csinálni és mennyit, azt nem lehetett kideríteni.

Papp és **Várad** tagadnak és valószínűleg ezt fogja majd tenni **Harangi** is, ha kihallgatják. Mint említettük, neki is szerepe van a dologban, legalább, amint eddig gyanítható.

Papp Imrét és **Várad Józsefet** a kir. ügyészség letartóztatta.

A Pilseni Sörház

Éttermeiben, Piac és Kossuth-u. sarok

Naponta 4-féle sörcsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kifőző magyar és francia konyha. Bel és külföldi borok nagyválasztékban. Esténként zene-hangverseny. Kellemes hűvös helyiségek. Minden pénteken nagy hírlapfény

Városháza.

A muzeum köréből. Lőfkovits Arthur, a városi muzeumigazgatója ma fürdői kurára Rohitsra utazik, ahol családjával együtt hosszabb ideig marad.

Jóváhagyott határozatok. A városi közgyűlés a magyar aviatika támogatására 500, az urkocsis egyesület részére 1000 koronát szavazott meg. A határozatokat a belügyi kormány jóváhagyta.

Kiutalás. Az épülő városi bérház vasalkatrészeinek szállítását tudvalevőleg Juhász István debreceni műlakatos nyerte el, akinek II. kereseti kimutatása alapján 16.000 koronát utalványozott ki a tanács.

Elutasított kérelem. A debreceni főiskolai ifjúság olvasóköre folyamodott a városi tanácshoz, hogy a könyvjegyzéket ingyen nyomassa ki. A kérelmet a tanács nem teljesítette, mert a nyomda önálló, üzleti vállalat.

Uj mozi. Már említést tettünk arról, hogy a Miklós-utca 1. sz. telken új mozi épül. Miután a tulajdonos beleegyezett abba, hogy az épületet, ha az utca szabályozására kerül a sor, a saját költségén lebontatja és az utca kiszélesítésére szükséges területet négyszögölként 400 koronáért átengedi a városnak és ennek telekkönyvi feljegyzését megengedi, a tanács az építkezési engedélyt megadta.

Rálőtt az apjára. Azután öngyilkos lett.

Hajdusámson községben öngyilkosság történt tegnap, amelynek különösen az előzményei érdekesek. Egy ottani lakos megtámadta az édes apját s azután saját magával számolt le.

Csire Imre 54 éves földműves az illető. Rossz viszonyban élt az apjával, a 79 éves Csire Imrével. Napirenden voltak közöttük a szóváltások.

Tegnap különösen kiélesedett a feszült helyzet. A perlekedés során Csire Imre annyira elragadtatta magát, hogy előkapta fegyverét s egymásután kétszer rálőtt az apjára.

Az idős embert szerencsére a golyók nem érték. Azután pedig már ő kerekedett felül. Vasvillát fogott elő s főbeverte merénylő fiát, aki alaposan kikapott az apjától.

Ifjabb Csire Imre jónak látta kereket oldani. A falu végére futott s ott hirtelen elhatározással felakasztotta magát.

Tettet csak akkor vették észre, amikor már meghalt. Az esetről nyomban értesítették az előjáróságot, amely a holttestet a hozzátartozók lakására szállította. Az öreg Csirét is megdöbbentette fia szomorú cselekedete s talán már meg is bocsátotta azt, amit ellene vétett. De persze, ez már késő.

A debreczeni kir. ügyészség az ifjabb Csire Imre eltemetésére az engedélyt megadta.

1257

FEKETE

uri divat áruházába

tanuló

felvétetik.

Színház.

Az Uranus mai műsora. Egytől-egyig a legjava a kinematográfia e 8 számból álló válogatott újdonságainak, melynek „slágere” „A fogházfelügyelő bosszúja” című társadalmi dráma 2 részben, melyet az olasz színészek legjobbjai játszanak. A pompás műsor a következőkből áll: 1. A nivali hasadékok. (Természeti felvétel.) 2. A papucshős. (Amerikai vigjáték.) — 3. Az arany kalitka. (Amerikai dráma.) — 4. Gabi gazdagon akar nősülni. (Humoros történet.) — 5. Mozgófénykép Híradó. (Műteti világesemények.) — 6. Az idej liverpooli akadály löverseny. (Sportkép.) — 7. Náci szereti a felesége. (Komikus jelenetek.) — 8. A fogházfelügyelő bosszúja. (Szenzációs társadalmi dráma, 2 részben.) Kezdeté este pont 8 órakor. 8-tól 10-ig folytonos bemenet. 10-től utolsó előadás. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő és kedvezményes áru trafik jegyek érvényesek. Ezen fényes műsor ma utoljára látható. Holnap a teljes új műsor keretében egy izgalmas amerikai dráma fogja gyönyörködtetni a közönséget „Küzdelem az aranyért” 2 felvonásos, izgalmas amerikai dráma, melyben a szereplők a legveszedelmesebb helyeken lovagolnak, száguldó vonatokra ugranak fel, a vonat tetején élet-halál harcot vívnak, majd süppedő mocsarak között sz guldanak autómobiljaikon, s mindezt az isteni aranyért, mely végre is, mindnyájukat elpusztítja.

A számócás leány. Kizsebelték a piacon.

Debrecenbe jött be tegnap reggel Szücs Eszter 14 éves hajduhadházi leány. Földi epret szedegetett a hajduhadházi erdőben s az illatos, friss gyümölcsöt behozta Debrecenbe eladni.

A Városház-utcán árult s hamarosan jó vásárt is csapott. Elkelt az utolsó szemig a gyümölcs s a kis számócás leány boldogan tette a köténye zsebébe az érte kapott 4 korona 11 fillért.

Azután távozni készült a piacról. Amikor a kosarait összepakolta s a zsebébe nyult újra, rémülten vette észre, hogy a pénze hiányzik. Nem maradt ott bizony egyetlen fillér sem s ez a szerencsétlenség könnyekre fakasztotta a kis falusi fruskát.

Sirva panasolta el a lopást a közeli rendőrnek, aki rögtön a körülötte áruló asszonyokat fogta gyanuba. Sós Ferencné jelentkezett is a tanuskodásra másik két árus ellen. A bűnügyi osztályra vitték aztán az egész társaságot.

Nagy Pál fogházfelügyelő neje motozta meg a gyanus asszonyokat. És mi derül ki? Az elvett pénz éppen a Sós Ferencné szoknyájából került elő.

Sós Ferencné azonban nem olyan asszony, aki ilyen terhelő körülmények között is beismerne valamit. Tagadott, sőt átkozódott úgy, hogy Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazó alig tudta lecsendesíteni.

A számócás leány természetesen nyomban visszakarta a pénzét s utazhatott haza Hadháza. Megfogadta a rendőrtisztviselő előtt, hogy ezután ép úgy vigyáz a pénzére, mint a számócájára.

A gyanus asszonyok ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Újdonságok.

* **Kinevezés.** A hivatalos lap mai száma fogja közölni, hogy az igazságügyminiszter, Jákó Elek debreceni ítélőtáblai jegyzőt, a krasznai járásbírószághoz nevezte ki járásbírónak.

* **A vezérkari főnök utazása.** Bécsből táviratozzák: Mint a „Neue Freie Presse” jelenti, Schemua altábornagy, vezérkari főnök e hét végén Romániába megy és jövő hétfőn Szinajában Károly király kihallgatáson fogadja.

* **Megégett oseléd.** A Darabos-utca 20. szám alatt szolgált Hecht Eszter 16 éves cseléd. Tegnap délelben félegy órakor tejet melegítettek gyorsforralón. Az égő spiritusz lángja valahogyan belekapott a leány ruhájába s az meg is gyuladt. A lángok az arcába csaptak, sőt a haját is majdnem egészen leperzselték. A szerencsétlen teremtés súlyos égési sebeket szenvedett, amelyek hosszabb gyógykezelést igényelnek. A kórházban ápolják. A rendőrség részéről dr. Harsányi Imre rendőrfogalmazó hallgatta ki.

* **Érettségi a ref. főgimnáziumban.** A debreceni református főgimnáziumban tegnap értek véget az érettségi vizsgálatok. Az eredményt délután 4 órakor hirdették ki a maturánsok előtt.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Bige Margit ref. 4 hónapos. Pózmány István r. kath. 8 napos, Szabó Jánosné ref. 76 éves, Orvos Ferencné ref. 78 éves, Fodor Pálné r. kath. 62 éves, Szücs Balintné ref. 72 éves.

* **Eljegyzés.** Hermann Dezső horgosi gazdálkodó eljegyezte Bleyer Sárkát, Bleyer Adolf Balmazújváros p.-lászlóházi gazdálkodó leányát. — (Minden külön értesítés helyett.)

* **Egy munkáspénztár deficiitje.** Aradról jelentik: Az aradmegyei Borossebes községben működő munkásbiztosító-pénztár deficiittel dolgozott. Az igazgatósági ülésen elhatározták, hogy a napokban tartandó rendkívüli közgyűlésnek javasolni fogják a pénztár feloszlását és az aradi pénztárba való beolvadását. Az állami hivatal ehhez már előre megadta hozzájárulását.

* **Egy kis gyermek halála.** Szakács Jánosné Gerebi-telepi lakos tegnapelőtt mosással volt elfoglalva. Körülötte volt egy éves kis gyermeke is, aki véletlenül beleesett a mosóteknő mellett levő nagy dézsa vízbe s bele is fuladt. Az esetről a csendőrség tett jelentést az ügyészségnek.

* **Megszökött család.** Nagyszöllősről sürgönyöztek a főkapitányságnak, hogy Fettesmann Sándor ügynök 2800 koronára rugó csalás után Budapestre szökött. A detektívek megállapították, hogy Fettesmann egy éjjel Budapesten tartózkodott, de azután ismeretlen helyre elutazott. Fettesmann rovott műfü, aki csalásért és okirathamisításért többször volt már büntetve.

* **Belefult a kubik gödörbe.** Derecskéről jelentik a debreczeni kir. ügyészségnek, hogy ott Szabó Lajos 9 éves gyermek belefult a kubik gödörbe. A kis fiú több társával fürdött s véletlenül elmerült a vízben, úgy, hogy csak hulláját foghatták már ki. Eltemetésére az engedélyt megadták.

* **Csaló hetes.** Róth Albert kereskedő panaszt tett N. J. hetese ellen, aki szolgálatból való kilépése után, az ő nevében 10 koronát kicsalt s azzal megszökött. A rendőrség nyomozza a tettet.

Kávét több mint 30 faj, a vevő előtt a **Deutsch-féle** üzletekben
Piac-utca 38, Hatvan-utca 9, Peterfia-u
42 44 Bethlen-utca 36, Piac-utca 72 sz.
Villanyos kávépörkölés. 1353
díjmentesen pörkölve kapható a

*** Ötven év után tudta meg, hogy él a testvére.** Szabó Eszter kunszentmártoni asszony még ötven évvel ezelőtt elvesztette Pál nevű testvérét. A fiú a régi időben alitól egy nagyvásár alkalmával tűnt el. Szabó Eszter azóta fáradhatatlanul kutatott eltűnt testvére után, de sikertelenül. Legutóbb megtudta, hogy él Nagyszalontán egy Szabó Pál nevű ember. Irt tehát a szalontai rendőrségnek, hogy hallgassa ki Szabó Pált származására nézve. Így jutott aztán ötven évi kutatás után a testvér nyomára Szabó Eszter.

*** A hirdető közönség figyelmét** tisztelettel felhívja lapunk kiadóhivatala arra, hogy holnap, szombaton ünnep lévén, lapunk **vasárnap reggel nem jelenik meg.** Kéri tehát a kiadóhivatal a m. tisztelt hirdető közönséget, hogy a hirdetményeket a mai nap folyamán sziveskedjenek a kiadóhivatalba beküldeni.

*** Meglopott grófné.** Bécsből jelentik: Furcsa tolvajlasi ügyben nyomoz most a bécsi rendőrség Orsich Richárd gróf felesége ma délelőtt egy képkereskedésben vásárolt, mialatt egy ismeretlen ember a fején levő kalapból kilopta az egyik 500 korona értékű gyémántköves kalaptűjét. A grófné csak a lakásán vette észre a vakmerő lopást. A tett elkövetésével egy öreg embert gyanúsítanak.

*** Mikor lesz a nagygyakorlat?** Az őszi nagygyakorlatokon, amelyek Arad, Csanád és Temes megye határainál záródnak, — minden valószínűség szerint — részt fog venni Ferenc Ferdinánd trónörökös is. A katonai és polgári hatóságok már minden intézkedést megtettek, hogy a próbaháború közlekedési, elszállásolási, szállítási nehézségekre ne ütközzön és a hajszálig pontosan kidolgozott programból épen csak a trónörökös személyére vonatkozó intézkedések hiányoznak.

*** Veszett emberek, veszett állatok.** Hajduböszörményből jelentik: A város határában veszett kutya megmárt egy bikát. A bikán kitört a veszettség és ezért agyonütötték. Szabó Dániel városi hatósági mérsáros és segédje, Félegyházi Imre felbontották az állatot, miközben mindketten megsértették kezeiket. Orvosi tanácsra a két ember a budapesti Pasteur intézetbe ment.

*** Vendéglő változás.** A Halász-féle (Törő) vendéglő a tulajdonos elhalálása folytán gazdátlanul maradt. A vendéglőt, mint értesülünk, Lévai Izsó jónévű, kitűnő debreceni vendéglős vette árlejtésen bérbe, aki most a nagyerdei Dobos-pavillonban működik, a közönség teljes elismerésére.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó rokonok, ismerősök és jó barátainknak, kik néhai jó anyánk, özv. Sütő Józsefné temetésén megjelentek és vigasztaló szavaikkal bánatunkat enyhíteni igyekeztek, jóságukért ez uton mondunk hálás köszönetet. Debrecen, 1012 június hó 26-án, Sütő család.

*** Bán László,** denaturált szesz nagykereskedése Hunyadi-utca 13., telefon 1020. sz.

*** Gyógyszerész gyakornokul** 6-8 gimnásiumot végzett ifjú felvétetik, Kovács Nándor gyógyszer-tárában, Mester-utca 43. szám alatt.

*** Óoska tankönyvekért** legnagyobb árt fizet Acél antiquariuma.

*** Nyári ruha** különlegességek óriás választékban, Halmágyi blous és pongyola divatruházában, Piac-utca 32. sz. (Szedlak-féle ház.)

*** Tisztelettel értesitem** a n. é. közönséget, hogy az iparművészeti kiállításon volt bíródiszmisszióim műtermében is megtekinthetők és megvehetők. Antalfy Ferenc, Piac-u. 31., a városházzal szemben.

*** Harisnyák,** keztyűk legdivatosabbak Szabó Lajos fiai cégnél.

*** Percel Carola tánciskolájában** július hó 4-én kezdődnek a szünidei táncintézetek. Beiratkozások egész nap a Piac-utca 32. sz. II. em. 8. szám alatti lakáson eszközöltenek. Felöltötteknek esti colon és boston külön órák.

*** Felöltők,** modellek idény előrehaladottsága miatt leszállított árban árusítatnak Halmágyi főüzletében.

*** Női kebel** fejlesztésére patent készűlék darabja 15 korona Vitáriusnál, hol Evox hajnövesztő és Evox csoda krém kapható.

*** Homoki fajborok** saját termés, literes palackokban 76 fillértől kezdve kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

*** Férfi ingek,** gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fiaiánál.

*** Zwiback** udvari szállító blous különlegességei Debrecenben csak Halmágyinál szerezhethők be. Főüzlet Piac-utca 47. Telefon 632.

*** Irodalmi műveket** és bárminemű szakmunkákat, kedvező részletfizetés mellett szállít a Csáthy-fele könyvkereskedés. Piac-utca 8. Telefon 296.

*** Használt könyveket** állandóan vesz és elad Csáthy Ferenc, Debrecen legregibb könyvkereskedésének újabban berendezett antiquariuma. Piac utca 8. Telefon szám 296.

*** Vizsga kalapok,** virágfüzér díszrel 2 korona, elegáns díszített női kalapok, most már leszállított árban, Rózsa Lajos vezetése alatt álló divat-áruházban, az Alföldi palotában.

*** A Hungária kávéház** mellett Bottó Kornél jó minőségű rövidáru üzletében megérkeztek a legújabb keskeny Lark-övek. Hosszszukás (keskeny) női kizitások. Kérem a cégre ügyelni.

Táviratok. Csaló volt főhadnagy.

Budapest, június 27. Félévvel ezelőtt Jovanovics Szvetozár főhadnagy kilépett a hadsereg kötelékéből. Ezt pedig nem annyira jószántából tette, mint inkább a súlyos körülmények kényszerítő hatása alatt. A katonatisztnak ugyanis ugynevezett piszkos adósságai voltak s helyzetét csak úgy enyhíthette némiképpen, hogy maga vonta le az előrelátható konzekvenciákat.

Azóta Jovanovics nagyon keservesen tartotta fenn magát. Budapestről Bécsbe távozott, mert a magyar fővárosban nagyon ismerték rendezetlen anyagi viszonyait.

Bécsben megismerkedett egy tekintélyes orvos, dr. Ertler feleségével, aki pénzügyleteket szokott lebonyolítani. Jovanovics elhitette vele, hogy ő jól szituált ember s Budapesten háza van. Majd kifejezte a kívánságát, hogy erre 40.000 korona kölcsönt szeretne felvenni s azt legszívesebben dr. Ertlernétől venné igénybe.

Az urino hajlandónak mutatkozott a kért összeget megadni, azonban előbb nyilatkozatot kívánt az ügyfele nővérétől, hogy azok lemondanak az ingatlanhoz fűződ jogaikról. Jovanovics ezeket a nyilatkozatokat átszolgáltatta az orvosnénak, aki ezek után a kért összeget folyósította a volt főhadnagynak. Jovanovics aztán a pénzzel hamarosan eltűnt.

Dr. Ertlerné ezután jött arra rá, hogy a Jovanovics által adott nyilatkozatok aláírásai hamisak s hogy háza neki nincs és nem is volt sem Budapesten, sem máshol. És hogy ügyfele egy zállott ekzisztencia, ki meglepő

felfedezés után azonnal jelentést tett az esetről a bécsi rendőrségnek, amely most Európaszerte köröztetni a csaló ex-főhadnagyt.

A király nyaralása.

Bécs, június 27. A király július 1-én utazik Bécsbe. A nyarat most is ott fogja tölteni.

Százezer koronás alapítvány.

Beregszász, június 27. Bereg vármegye közigazgatási tanácsának ülésén Medeczey János dús gazdag földbirtokos bejelentette, hogy százezer koronás alapítványt tesz az állami tanítók javára.

Mezőgazdasági sztrájk.

Szegszárd, június 27. Tolnamegyének tamási járásában mezőgazdasági sztrájk készül. A vidéken már is nagyszámu csendőrséget összpontosítottak.

A londoni nagy sztrájk.

London, június 27. A Great Eastern vasut és a London, Tilbury and Southend vasut alkalmazottai tegnap este gyűlést tartottak. A hetfőn Stratfordban hozott határozatokkal szemben a vezetők nyomatékosan lebeszéltek őket arról, hogy a kikötőmunkások támogatására beszüntessék a munkát. Közölték egyúttal, hogy tegnap beszélgetést folytattak Aspuith miniszterelnökkel, aki kérte őket, hogy a kikötőmunkások sztrájkjának elrendezését ne akadályozzák. A sztrájk amugy is rövidesen véget ér. Az általános vasutas sztrájk intéző bizottsága felhívásban figyelmeztette a szövetség tagjait azokra a kötelezettségekre, hogy a vállalatokkal kötött szerződéseket tartsák be. Ez az állásfoglalás a gyűlésen résztvevő kikötőmunkások körében nagy izgalmat keltett. Tillet munkásvezér beszédet mondott, amelyben a vasutasoknak gyávaságot vetett a szemébe. Kijelentette, hogy a szállítómunkásokat ez a viselkedés nem fogja megtántorítani és folytatni fogják a sztrájkot.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 27. A főrendiház ma délután ülést tartott, amely alig néhány percig tartott. Felolvasták az elnapolásra szóló királyi kéziratot. A főrendiház szűnete is szeptember 17-ig tart.

Egy hajó katasztrófája.

Páris, június 27. A vizsgálat kiderítette, hogy a Jules Michelet nevű hadihajón történt szerencsétlenséget az ágyutoronyban egy löveg felrobbanása okozta. A robbanásnál 20 ember megsebesült.

Toulon, június 27. A Jules Michelet katasztrófáját egy ágyú felrobbanása okozta. A robbanásnál 20 ember megsebesült. A katasztrófának halottja nincs.

Kovács Gyula ügye.

Budapest, június 27. Kovács Gyula ügyében a felfolyamodást már felterjesztette a vizsgálóbíró a kir. táblához. Az ügyet dr. Agoraszto bírónak osztották ki. A tárgyalás valószínűleg meg lesz a jövő héten és pedig zárt ajtók mögött.

A trafikokosok terrorizálása.

Budapest, június 27. A budapesti trafikokosok tudatták az ellenzékkel, hogy fináncok járják őket sorra s arra akarják kényszeríteni, hogy az ellenzéki lapokat ne árusítsák. Különbben engedélymegvonással fenyegetik őket. Az ellenzék elhatározta, hogy a legerőteljesebb akciót indítja meg a terror elfojtására.

A király az osztrák miniszterelnöknél.

Bécs, június 27. A király ma a miniszterelnöki palotában meglátogatta Stürgkh osztrák miniszterelnököt, kivel hosszasan tárgyalt.

Justh Gyula Tornyán.

Budapest, június 27. Justh Gyula birtokára, Tornyára utazott, ahonnan holnap visszatér a fővárosba. Innen pedig Karlsbadba utazik nyári tartózkodásra.

**Elcserélt gyógyszer.
A gyógyszerész-testület nyilatkozata.**

A napokban iörtént s tragikusan végződött gyógyszerelcserélés zárószavaként tegnap a debreceni gyógyszerész-testület s az országos gyógyszerész-egylet XII-ik járásának igazgatósága (amely alá tartozik tudvalevőleg Debrecen is), a következő sorok közzétételére kérte fel lapunkat:

Az egyik debreceni gyógyszerésztárbán történt végzetes kimeneteli gyógyszerelcseréléssel kapcsolatban egyes lapokban oly tartalmu közlemények jelentek meg, melyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közönséget megtévezzék. Ennek meggátására a debreceni gyógyszerész-testület s az országos gyógyszerész-egylet XII. járásának igazgatósága, a gyógyszerelcserélésre vonatkozólag, nem akarván elébe venni az esetli ges bírói ítéletnek, magával a ténynel érdemileg foglalkozni nem óhajt, de míg egyfelől tiszteltel felkéri a n. é. közönséget, hogy a gyógyszerelcserélésre vonatkozó ítéletét sziveskedjék mindaddig függőben tartani, míg ez ügyben a bíróság nem dönt; másfelől az egynemely helyi lapban oly erősen hangsúlyozott „szelvény-rendszerre” vonatkozólag felvilágosítani kívánja a n. é. közönséget a felől, hogy a gyógyszerésztárakban a beteg nevének az orvosi vényre történő feljegyzése helyett számmal ellátott szelvények adása Debrecenben is régen megpróbáltatott.

Ily számmal ellátott szelvényekkel Debrecen minden gyógyszerésztára el van látva. Amde éppen azért, mert a közel multhban gyakran megtörtént, hogy a gyógyszerért küldött egyének az ily szelvényeket elvesztették, eltépték, de különösen a gyógyszerért várakozó gyermekek ezen szelvényeket csupa kíváncsiságból összecserélték s ez által rendkívül sok kellemetlenséget s utánjárást okoztak, a gyógyszereszeknek ily módon való elcserélhetősége állandóan fenyegetett, ezen, a külföldön jól bevált, de nálunk (éppen azért, mert a közönség a gyógyszerért rendszeren tudatlan eselédet, vagy egészen apró gyermekeket küld) keresztül nem vihető „szelvény-rendszert” kénytelenek voltak be-szüntetni.

Ma a gyógyszerésztárakban általában számmal ellátott szelvényeket csak azok kapnak, kik nevüket megmondani nem hajlandók. Szelvény-adásra a gyógyszerészt különben is semmifele szabályrendelet nem kötelezi, tehát annak nem adása miatt az apostrofált gyógyszerészt vád nem érheti. Ezen tény leszögezésével a debreceni gyógyszerészek ama kérelemmel fordulnak a n. é. közönség-hez, hogy okulva a napokban történt, valóban véletlen szerencsétlenségéből, orvosságért tudatlan eselédet, de különösen apró gyermekeket soha ne küldjenek!

Visszont a debreceni gyógyszerész-segédék kara is adott ki nyilatkozatot, amely a következőképen hangzik:

Egy gyógyszer elcserélésből kifolyólag a helyi sajtó egy néhány organuma, bizonyára téves információk folytán oly közleményeknek adott helyet, amelyek a kérdéses gyógyszerésztár s az ezen esetben szereplő kartársunk reputációját sérti s ellenük a közönség ítéletét hívja ki.

Kérjük az i. t. közönséget, hogy addig is, míg az igazságszolgáltatás ezen tisztán a véletlenül alapuló szerencsétlenség ügyében a döntő szót kimondja, ne ítélje el előre kartársunkat s ne vonja meg tőlünk általában lelkiismeretes munkánk által kiérdemelti óhajtott jóakaratu támogatását. A debreceni gyógyszerész-segédi kar.

**Fehérkeztyüs betörő.
Kirabolta a testvérét.**

Nagyváradról írják: A kártya, a pezsgó, a forszírozott urias élet ismét a végső züllés útjára vitt egy fiatal embert. Nagyvárad életének is ismert alakja volt Szilágyi Gyula, az éjjeli lovaggá átvedlett egyszerű lakatos segéd. A kártyahelyeken mint gentlemént ismerték, aki fizet, de az soha nem jutott eszébe a partnereknek, hogy miből. Tegnap aztán kiderült a titok. Betörést követett el a fiatal ember. De nem tagadta meg uri mivoltát a betörés alkalmával sem. Fehér keztyű volt a kezén, mikor testvérenek, Szilágyi Piroska városi gépirónöknek szekrényeit álkulccsal felnyitotta. A betörésről ezeket jelentik:

A Füzös-utca 69. számú villa lakóit tegnap reggel 9 óra tájban egy elegánsan öltözött fiatalember zavarta meg. Hideg nyugommal odaállott a Szilágyi Piroska lakásának ajtója elé és zsebéből álkulcsokat vett elő, hogy a bezárt lakás ajtaját felnyissa.

Az egyik lakó rosszat sejtve, rákiáltott:

— Tessék innen kimenni, a nagysága nincs itthon!

A fiatalember erre dühösen rákiáltott a lakóra:

— Semmi köze hozzá, a testvérem lakásába megyek...

Ekkor már fel is nyitotta az ajtót és bement a szobába. A megrémült lakó mindjárt elrohant a városházára Szilágyi Piroska-hoz és jelentette neki, hogy a lakásában betörő jár, aki az ő testvérenek mondotta magát.

Szilágyi Piroska, ismervén züllött öcsését, azonnal tisztában volt a dologgal és a rendőrség segítségét vette igénybe.

Egy rendőrfogalmazó és egy detektív a villánöz hajtottak, de mire megérkeztek, a betörőnek már csak hült helyét találták. Az összes ajtók nyitva voltak. Benn a szobában minden össze-vissza volt forgatva, a szekrények pedig feltörve. A lakók személyleírása alapján Szilágyi Piroska tényleg testvére öcsére ismert a betörőben, aki azóta már tul volt árkon-bokron és magával vitte nővére-nek 860 koronáját és nagymennyiségű ékszerét.

A rendőrség emberei a pályaudvarra siettek, hogy ha a betörő esetleg utazni akarna, még ott feltartóztassák. Mikor a pályaudvarra értek, azelőtt fél órával robogott el az alföldi vonat. A jegypénztárnál megállapították, hogy hasonló fiatalember váltott jegyet az alföldi vonatra és a pénztáros még arra is emlékezett, hogy az illető nagyon ideges volt.

A rendőrség az információk alapján a békéscsabai vonal összes városainak rendőrségeit értesítette az esetről és Nagyszalon-táról megjött a távirati értesítés, hogy Szilágyi Gyulát Szabó csendőrmester az egyik vendéglőben éppen pezsgőzés közben letartóztatta. — A pénzből még csak 60 koronát költött el. A mai nap folyamán Nagyváradra szállítják a züllött fiatalembert.

A rendőrség megállapítása szerint Szilágyi Gyula már lopasért büntetve volt és egyizben szintén nővértől ékszereket lopott, de a feljelentést akkor visszavonták.



Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbeteg-eknek, köszvény, hólyag és vesebeteg-eknek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti

A vállalat tulajdonosa:

CONSUM Keresk. R.-t. Budapest, Kertész-utca 20.

Főraktár: Komlóssy Lajos urnál.

Kapható: Félégyházy, Csanak, Kontsek és Mayer cégeknél.

A nagy hőség

ellen csak úgy védekezhetünk, ha lüszter, nyersselyem és mosó öltönyeinket

Szabó Miklós

kész férfi, fiu, gyermek-ruba nagy áruházában

Debreczen, Piac-utca 19.

Alföldi tak. szemben

szerezzük be. Egy próbavásárlás elég ahhoz, hogy meggyőződhessünk, hogy az árak olcsóbbak, mint bárhol.

1251

Tulhalmozott raktár miatt az összes férfi, fiu és gyermek szövetruhák leszállított árban adódnak el!!!

Holttest a romok alatt.

Kisvárdán egy munkást eltemetett a leomló fal.

Kisvárdán tegnap halálos szerencsétlenség történt egy házlebontásnál. Egy leomló fal maga alá temette az egyik munkást, aki ott lelte halálát a romok alatt.

Klein Salamon építkezésénél történt a szerencsétlenség. Az épület egy része már készen áll, míg a másik rész helyén még most bontják le a régi házat.

A lebontásnál az építészek megtették a szabályszerű intézkedéseket, nehogy baleset történjék, mégis emberhalállal végződött a lebontás.

Egyik hatalmas tűzfal ledöntésével foglalkoztak a munkások, ezek között Agárdi János 42 éves kőműves. Agárdi a legveszedelmesebb percheo' odament valamért a fal tövéhez, noha ez a rész el volt zárva és munkatársai is figyelmeztették a veszedelemre.

Agárdy nem hallgatott a figyelmeztetésre, az elzárt területre ugrott és abban a pillanatban hatalmas robajjal dült össze a fal, maga alá temetve a megdölgő ember, akinek egyetlen velőtrázó, halálos sikoltása vegyült a dübörgő hangok közé.

A megdölgő pillanatban a munkavezetők nem veszítették el lélekjelenlétüket, hanem az összes munkásokat odaparancsolták és ezek a tüzoltók segítségével perzek alatt eltakarították a romokat és a törmelék alól kiszabadították a boldogtalan munkás holttestét.

A megejtett hatósági vizsgálat megállapította, hogy a leomlott fal nyomban megejtette a szerencsétlen Agárdit, akinek haláláért senkit sem terhel felelősség.

A szomorú szenzációt egész Kisvárdán részréttel fogadták.

Sport.

Antal redivivus! A DTE-nek sok éven át kitűnő játékos szorgalmasan trenírozik s jelenleg oly kitűnő formában van, hogy Tolnai kapitány hosszú pihenője dacára is beállítja a csapatba a BTC. ellen. Mondanunk sem kell, hogy Antal beállítása a DTE. csatársorának lényeges javulását fogja eredményezni. A szombati mérkőzésre különben a következő összeállítást ajánljuk Tolnai kapitány figyelmébe: Boronhai—Vámos, Lóska—Horváth, Tolnai, Bach—Bródi, Antal, Dugó, Bartha, Láng.

Tolnai Jenő 250. mérkőzését játsza szombaton a BTC. elleni mérkőzésen. A kiváló centerhalfot ez alkalommal a vidékről is számosan keresik fel üdvözléteikkel.

A Budapesti Torna Club Debrecenben. A Budapesti Torna Club, Magyarországnak sok éven át bajnokcsapata s a honi football-sport megteremtője lesz szombaton és vasárnap a Debreceni Torna Egyesület vendége. A Budapesti T. C. csapata nem szorul dicsőre. A tavaszi szezonban egymásután érte el szebbnél-szebb eredményeit s élénk emlékezetünkben van még a Ferencvárosi Torna Club fölött aratott 3-2 aranyu győzelme. Jelenleg a B. T. C. a fővárosi első osztályú bajnokságban a 6. helyen áll s utána oly fényes kvalitású csapatok következnek, mint a D. T. E.-et szenzációs eredménnyel verő III. ker. T. V. E. és a B. F. C. Mindakét napon igen élvezetes küzdelemben lesz részünk, amennyiben a B. T. E. nem fogja ambicionálni a magas gólarányu győzelmet, hanem — amint azt husvétkor a B. A. K. tette — a művészi játék bemutatására törekszik.

Közgazdaság.

Kiviteli Akadémia Fiumében. Az állam f. évi szeptember hónapban Fiumében Kiviteli Akadémiát létesít, amelynek célja, hogy oly általános és kereskedelmi szakműveltséggel, gyakorlati tudással és nyelvismerettel rendelkező kereskedőket neveljen, akik export és importkereskedelmünk fejlesztésére képesek legyenek. A Kiviteli Akadémiára jelentkezni már most lehet, beiratások szeptember 6-10-ig lesznek, előadások szeptember 12-én kezdődnek. Az akadémia helyisége: Fiume: Via Flavio Gioia 4. I.

A kamara közli az érdekeltekkel, hogy Don Abelardo Rey, Uruguay köztársaság eddigi consulja, fiumei székhellyel főkonsullá kineveztetett.

Pénzintézetek fuziója. Nagyváradról jelentik: Az utóbbi időkben megsaporodott pénzintézetek odatörekednek, hogy egyes intézetek egymással fuzionáljanak. Az osztrák-magyar bank nagyváradi főnöke egy újságíró előtt kijelentette, hogy minden törekvése odairányul, hogy a nagyváradi huszonegy pénzintézet fuzió útján tizenkettőre olvadjon össze. Most újabb három pénzintézet egyesülése tárgyában folynak alkudozások.

Beszűntetett üzem. Nagyváradról táviratozzák: A nagyváradi—belényes—vaskóhi vasúti részvénytársaság tegnap tartott ülésén az igazgatóság jelentette, hogy a vaskóhi márványbányák üzemét a szenvedett veszteségek miatt be kellett szüntetni és a mérlegbe 120,000 koronát vetek fel e bányák veszteségei címén. Az igazgatóság tagjait újból megválasztották.

Felszámoló részvénytársaság. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi festék és olajárú kereskedelmi részvénytársaság tegnap tartott közgyűlésén kimondotta a felszámolást. A kis vállalat, mely csak 25,000 korona alaptőkével alakult, nem bírta ki a pénzügyi kalamitásokat. Az aktívák 81,000 koronát, a passzívák 45,000 koronát tesznek. Ha a külvívőségek befolyának, úgy a hitelezők nem fognak károsodni.

A kamara ezután hozza az érdekeltek tudomására, hogy a keresk. miniszter ur az acetilen gáz előállításáról és világítási vagy más célokra való felhasználásáról kibocsátott szabályrendeletének a töltő telepekre vonatkozó pontjait hatályon kívül helyezte s újabb rendelkezéseket léptetett életbe. A miniszteri leiratnak rendelkező része eredetben betekinhető a kamaránál.

Csarnok.

Cifra nyomoruság.

Regény.

(Folytatás.)

Leó újra összeharapta fogait.

— Gondoskodni fogok.

— De mondtam neked, hogy bagatelle, nem érdemes róla beszélni, — folytatá a szőke. — Nem is azért jöttem, a miatt nem háborgattalak volna. Fontos ügyben jöttem.

— Valami komoly affaired van talán?

— Ej, dehogyan! Hanem komoly szándékaim vannak veled. Reményem, nem háborgattalak. Nagyon sajnálnám, ha most keveredél volna valami burger ismeretségbe, mikor épen komoly szándékaim vannak veled. Leó elnevette magát.

— Az igazat megvallva, valóban affélén törtém a fejemet, mint amit sejtessz; de mit-után biztosítasz, hogy komoly szándékaid vannak, én is biztosítok, hogy nem szeplesitem be tiszta aristokratikus családfamat, ha csak történetesen a te komoly szándékaid nem hozzák ugy magukkal.

— Nem — vizonzá a szőke — akit én ajánlok, tiszta kék vér s ámbár nem mágnásleány, de családja kifogástalan. Téged, aki olyan tudósfele vagy, talán érdekeszani fog, hogy már a tizenharmadik század végén kapták donatiójukat III. vagy IV. Endrétől.

— IV. Endrétől?

— No, talán nem jól mondtam? . . . V. Endrétől . . . mit tudom én, hogy hányan voltak ezek az Endrék? Nem lehet mindenki olyan könyvmoly, mint te.

— Igazad van, Emőd. Az Endrékkel

!!BUTOR!!

Telephon 377 és 484.

Modern asztalos és kárptos butorok lakberendezések menyasszonyi kelengyék óriási választékban

VARGA JÓZSEF

DEBRECEN, Piac-utca 44. 1246

az udvarban.

elég baja volt az országnak, mig éltek, nem hogy mi törődnénk most velük. Terjünk csak át az élőkre, az én menyasszonyomra, akit ajánlsz.

(Folyt. köv.)

Zalai tanár

szünetelt tanfolyama a levelezési és vita gyorsírás tökéletes elsajátítására. Piac-utca 58. szám. A gyorsírás méltó kortása a gőz és villanynak. Ahogy a szónok kiejti a szót, a gyorsíró azt rögtön leírja. Hang- és írásjel együtt működik, mint az ég zengése és a villám cikázása. Művelő hatásától fogva a gyorsírás elsőrendű szellem, gimnastika és csucapontjain hajlam és tehetség mellett valóságos művészet. Beiratás naponta 10-12. Kezdeté július 8. Tanórák reggel 7-8 vagy este 6-7. Tandíj 50 K, előre fizetendő.

Nagy Lajos hirdetési irodájából, Csapó-u. 1



Eladó

a Baros-utca 8. számú szép nagy tehermentes **uri ház!**

Értekezhetni az ottlakó tulajdonossal, ki az utcai lakásban lakik. 1267

10.000 korona

tőkével — társ keresztek egy rövid időn belül lebonyolítandó vállalkozás, mely rizikó nélkül 6000 kor. részesedést biztosít. Ajánlatok a Debreceni Követítő Bank r.-t. címére küldendők, hol bővebb értesítés adatik. (Piac-utca 21. szám.)

Vendéglő- és kávéházi berendezések.

A tavaszi és nyári időnyre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból

„Szabadalmazott jégszekrényeket”

önműködő fagyaltgépeket legjobb minőségű szódavíz készülékeket, tükrözött kerti golyókat, sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg-, porcellán-, lámpa-, háztartási díszárú nagykereskedése Piac-u. 57.

Épület- és portálé üvegezési vállalat.

Uj üzlet!

A nagy érdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-u. l. sz. a. uj fióközletet nyitottunk.**

1216

Hrabéczy E. D.

Gőzmosó Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár: Széchenyi-utca 42. sz. alatt. Telefon 323. sz.

Fióközletek: Csapó-u. 30. telefon 668. Hatvan-u. 11. telefon 578. Miklós-u. 1. telefon 1148.

Felvevő-telep: Piac-utca 22. sz. alatt. Glück Ede divatruházában. Telefon 602. sz.

